

Sosiaali- ja terveyslautakunta § 73
Sosiaali- ja terveyslautakunta § 3

13.12.2016
17.01.2017

Säännöllisen kotihoidon palvelusetelin käyttöönotto

413/05.05.00/2016

SOTE 13.12.2016 § 73

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja Ulla Tikkanen, puh. 09 5056 246
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Palveluseteli on kunnan myöntämä sitoumus, jolla asiakas voi ostaa kotihoidon palveluja omaan kotiin niiltä palveluntuottajilta, jotka kunta on hyväksynyt palveluntuottajiksi. Palveluseteli on yksi tapa järjestää säännöllinen tarpeen mukainen kotihoito hoidettavan kodissa. Palvelusetelin käyttö on aina vapaaehtoista ja asiakas voi aina halutessaan kieltäytyä palvelusetelillä järjestetyistä palveluista. Kotihoidon palveluseteliä on tarkoitus käyttää tilanteissa, joissa jouduttaisiin muuten turvautumaan ostopalvelujen käyttöön. Palvelun ensisijainen järjestämistapa on kaupungin oma toiminta. Palvelusetelin avulla haetaan kustannussäästöjä palvelutarpeen oletettavasti lisääntyessä tulevaisuudessa. Esimerkiksi terveyskeskussairaalaminnon siirtäminen Espoon uuteen sairaalaan lisää oletettavasti kotihoidon palvelutarvetta.

Yhdistetty kotihoito sisältää sosiaalihuoltolakiin perustuvan kotipalvelun ja terveydenhuoltolakiin perustuvan kotisairaanhoidon palvelut. Kotihoito on säännöllistä, jos hoito- ja palvelusuunnitelmassa näin sovitaan tai kun viikottaisia käyntejä on ollut yhtäjaksoisesti kuukauden ajan. Muussa tapauksessa palvelu katsotaan tilapäiseksi eikä siihen voi tällöin saada palveluseteliä.

Palvelusetelin hakeminen ja käyttäminen

Palvelusetelin käyttäjänä asiakas tekee sopimuksen palveluntuottajan kanssa hoidon järjestämisestä ja asiakkaan omavastuuosuuden perimisestä. Asiakas voi irtisanoa sopimuksen sopimuksessa sovituin ehdoin. Sopimusta tehtäessä kannattaa kiinnittää huomiota mm. sopimuksen keston ja irtisanomisaikaan, koska ne voivat vaikuttaa mahdollisuuteen vaihtaa palveluntuottajaa. Kunta ei ole sopimuksen osapuoli.

Palvelusetelin hakemisesta ja käytöstä saa tietoa kotihoidosta ja kaupungin internet-sivuilta.

Palveluseteli perustuu aina asiakkaan palvelutarpeen arvioinnin pohjalta tehtyyn hoito- ja palvelusuunnitelmaan, jossa määritellään asiakkaan hoidon tarve. Palvelusetelin käytöstä tehdään viranhaltijan päätös kalenterivuosittain tai tarpeen mukaan lyhemmäksi ajaksi. Palveluseteli lähetetään asiakkaalle. Asiakas saa myös listan kaupungin hyväksymistä palveluntuottajista, joista hän voi valita itselleen sopivan palveluntuottajan. Palveluntuottajien lista löytyy myös kaupungin verkkosivuilta. Palvelusetelillä voi

ostaa myös yksityisten palvelutalojen tarjoamia kotihoidon palveluita oman asumisen palvelupaketin täydentämiseksi.

Asiakas antaa palvelusetelin valitsemalleen palveluntuottajalle.

Palvelusetelin arvo

Kaupunki maksaa palvelusetelin arvon palveluntuottajalle laskutuksen perusteella. Palvelusetelivaihtoehdossa kaupunki ei peri palvelusta asiakasmaksua, vaan asiakas maksaa palveluntuottajalle palvelun hinnan ja palvelusetelin arvon välisen erotuksen eli omavastuuosuuden. Palvelusetelin arvo määräytyy palvelun määrän ja tulojen mukaan siten, että sen arvon tulee olla vähintään 7 euroa tunnilta. Enimmillään setelin arvo voi olla 27 euroa tunnilta. Palvelusetelin arvo on sama kaikkina viikonpäivinä ja kellonajoina. Palvelusetelin omavastuuosuuden arvo lasketaan asiakkaan bruttotulojen perusteella alla olevan taulukon mukaisesti. Asiakkaan on annettava palvelusetelin myöntämistä varten tarvittavat tulotiedot.

Kotitalouden koko, henkilöä	Tuloraja, euroa/kk	Vähennysprosentti
1	573	35
2	1 057	22
3	1 657	18
4	2 050	15
5	2 481	13
6	2 849	11

Jos kotitalouden henkilöluku on suurempi kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 342 eurolla ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä jokaisesta seuraavasta henkilöstä.

Asumistukea ja muita tiettyyn tarkoitukseen maksettavia tukia ei lasketa tuloiksi.

Tulorajan ylittävä tulo vähentää palvelusetelin täyttä määrää vähennysprosentin osuudella jaettuna 60:llä.

Käytännössä palvelusetelin arvo määräytyy siis seuraavasti:

Esimerkkinä yksin asuva asiakas, jonka bruttokuukausitulo on 1573 euroa:

- Tulosta vähennetään tuloraja 573€ = 1000€
- Jäljelle jäävästä tulosta lasketaan vähennysprosentti => $1000€ \times 35\% = 350€$
- Vähennysprosentin mukainen summa jaetaan 60:lla => $350€ : 60 = 5,83€$
- Palvelusetelin enimmäisarvosta vähennetään asiakkaan vähennys: $27€ - 5,83€ = 21,17€$.
- **Asiakkaan palvelusetelin arvo on esimerkissä 21,17 euroa tunnilta.**

Palvelusetelin voi saada enintään 40 tunniksi kuukaudessa. Mikäli asiakkaan palveluntarve on enemmän kuin tämä, voidaan palvelusetelillä tuotet-

tua kotihoitoa täydentää kunnan järjestämällä kotihoidolla.

Asiakas voi halutessa ostaa palveluntuottajalta palvelusetelin arvon ylittäviä palveluja omalla kustannuksellaan. Palvelusetelin omavastuuosuus ei oikeuta kotitalousvähennykseen, mutta jos asiakas ostaa palvelun tuottajalta kokonaan omalla kustannuksellaan lisäpalveluja, kyse ei tältä osin ole palvelusetelin omavastuuosuudesta ja asiakkaan kokonaan itse kustantamasta palvelusta voidaan myöntää kotitalousvähennys.

Asiakkaan oikeudet ja velvollisuudet

Asiakas voi halutessaan vaihtaa palveluntuottajaa. Vaihdamisesta on sovittava etukäteen kotihoidon yhteyshenkilön kanssa. Mikäli asiakas vaihtaa palveluntuottajaa, hänen pitää pyytää palveluntuottajalta palveluseteli takaisin ja toimittaa palveluseteli valitsemalleen uudelle palveluntuottajalle.

Palveluseteliä käyttävällä asiakkaalla on sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaiset oikeudet ja velvollisuudet. Asiakkaalla on mm. itsemääräämisoikeus omista asioistaan ja oikeus hyvään kohteluun sekä velvollisuus antaa sosiaalihuollon järjestämisessä ja toteuttamisessa tarpeelliset tiedot. Jos asiakas ei pysty suoriutumaan omavastuuosuudesta, asiakkaan tulee ilmoittaa tilanteesta kotihoitoon.

Kuluttajansuoja

Asiakkaalla on kuluttajansuojalain mukainen kuluttajansuoja maksaessaan palveluja kunnan antamalla palvelusetelillä.

Riitatilanteissa apua saa kuluttajaviraston kuluttajaneuvonnasta. Asian voi myös saattaa kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi.

Palvelun laatua koskevat valitukset

Asiakas neuvottelee palvelua koskevista ongelmista suoraan palveluntuottajan kanssa. Epäkohdat kannattaa esittää kirjallisesti. Tarvittaessa asiakas voi ottaa yhteyttä kotihoitoon.

Muutoksenhaku palvelusetelipäätöksestä

Asiakkaalle tehtyyn päätökseen voi tehdä oikaisuvaatimuksen päätöksen mukana tulleen ohjeen mukaisesti.

Asiakkaalla ei ole ehdotonta tai subjektiivista oikeutta vaatia palveluseteliä ja asiakkaalla on aina mahdollisuus kieltäytyä tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunta järjestää asiakkaan tarvitsemat palvelut toisella tavalla.

Liite: Kotihoidon palvelusetelin sääntökirja

Lautakunta päättää hyväksyä säännöllisen kotihoidon palvelusetelin käyttöön.

Asian käsittelyn aikana hyväksyttiin yksimielisesti ehdotus asian jättämisestä pöydälle kunnes vanhusneuvosto on käsitellyt asian.

Päätös:

Asia jätettiin pöydälle.

SOTE 17.01.2017 § 3

Vanhusneuvosto on käsitellyt asiaa kokouksessaan 11.1.2017 ja antanut asiaan seuraavan kommentin:

Vanhusneuvosto on tutustunut palvelusetelille laadittuun ohjeistukseen ja kriteereihin. Asia oli esillä kokouksessa 11.1.2017, § 8.

Viesti lautakunnalle on, että vanhusneuvosto kannustaa kaupungin omaa kotihoitoa jatkamaan hyvää toimintaa ja myöntämään tarvittaessa palveluseleitä täydentämään palveluita siltä osin kun omat resurssit eivät riitä.

Keskustelussa esitettiin huoli miten palveluseleillä ostamien palveluiden laatua seurataan.

Palvelusetelin myöntämisprosessia kuvaamaan toivottiin muutama esimerkki miten lasketaan onko asiakas oikeutettu palveluseteliin vai ei.

Liite: Kotihoidon palvelusetelin sääntökirja

Sosiaali- ja terveystoimintajohtaja:

Lautakunta päättää hyväksyä säännöllisen kotihoidon palvelusetelin käyttöön.

Päätös:

Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.